

Før du leser

- Bruk BOI på side 146–149.
- Hva får du vite om Edvard Munch ved å se på bildene?

Edvard Munch – Norges mest berømte maler

Edvard Munch er en kjent norsk maler. Han ble født i 1863 og døde i 1944.

Moren døde av tuberkulose da Edvard var fem år. Tuberkulose er en sykdom som tok livet av mange da Edvard vokste opp. Også storesøsteren Sofie døde av tuberkulose. Da var hun bare femten år. Edvard malte mange bilder av syke mennesker. «Vår» er et slikt bilde.

Her ser vi Laura, moren til Edvard, og alle barna hennes. Edvard står bak moren, til høyre på bildet. Sofie, storesøsteren, står bak til venstre.

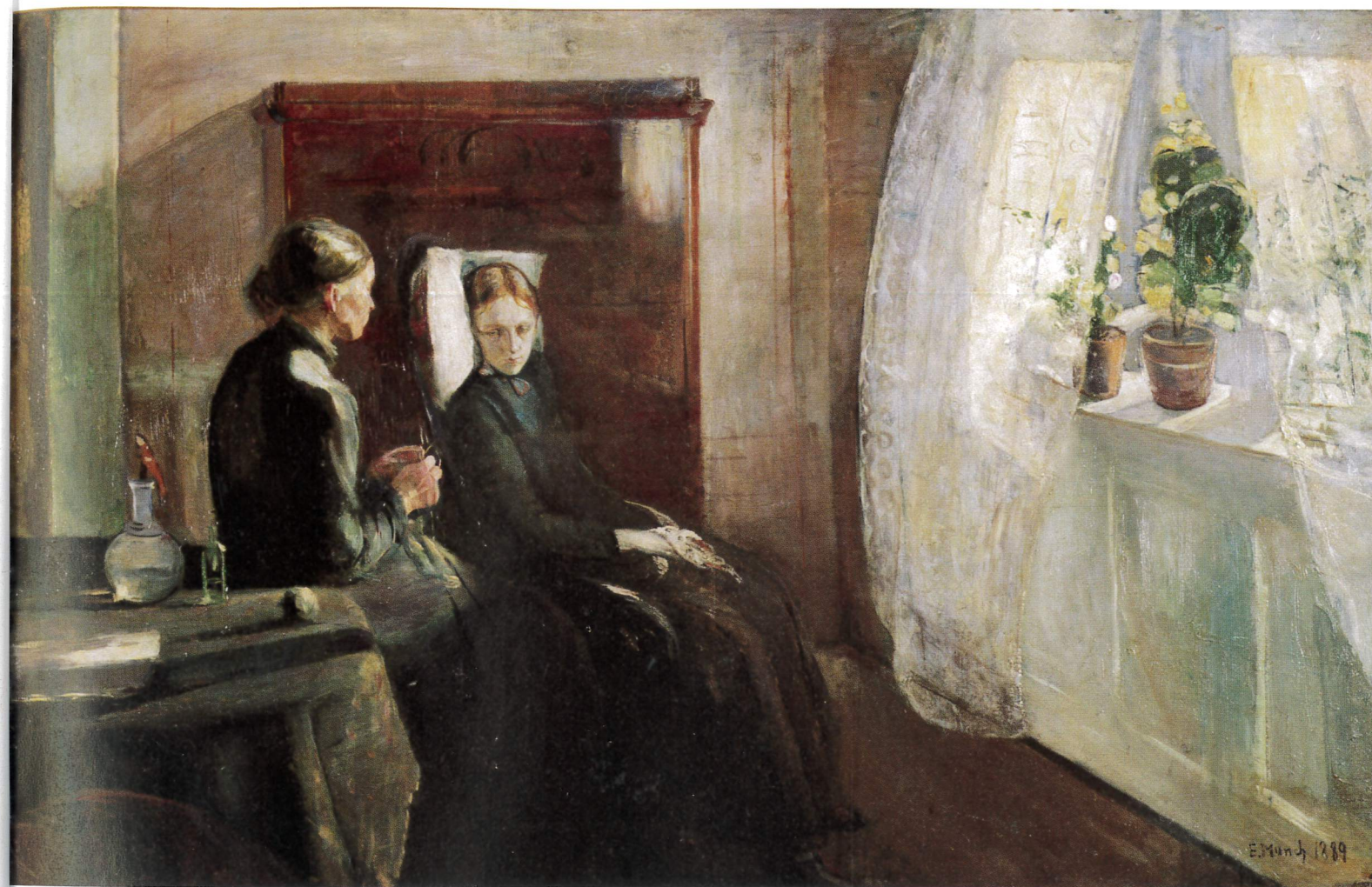
FAKTA OM EDVARD MUNCH

- Edvard Munch hadde ingen barn. Bildene jeg lager, er barna mine, sa han. Derfor likte han heller ikke å selge bildene.
- I Munch-museet i Oslo kan vi se mange av bildene til Edvard Munch.
- *Skrik* er det mest kjente bildet som Edvard Munch har malt.

Jeg skal kunne

Mål

- fortelle om Edvard Munch
- bruke ordene *i forgrunnen, i bakgrunnen, til høyre, til venstre* når jeg snakker om bilder

Edvard Munch: «Vår», 1889

Oppgaver

- **1 Se på bildet «Vår»:**
  - a Hva slags vær er det ute?
  - b Hva ser vi i forgrunnen? I bakgrunnen? Til høyre? Til venstre?
  - c Hva slags farger har Munch brukt?
  - d Hva på bildet forteller at dette er «gamle dager»?
- **2 Tenk selv**
Bruk fantasien:
  - a Hva tenker jenta på?
  - b Hva tenker kvinnen på?
- **3 Skriv**
Skriv i leseloggen din: Dette tenker jeg på når jeg ser bildet «Vår».

Da vi fikk kameraer

Vi tar gjerne bilder med kameraet vårt av mennesker og dyr vi er glad i, og av steder vi besøker. Men hvordan var det før vi fikk kameraer?

Da gikk rike mennesker til malere og sa: Kan du male meg, kona mi, barna mine? Huset mitt? Hesten min? Og malerne malte – så nøyaktig som mulig. Man skulle jo kjenne igjen det som ble malt!

Her har maleren Malatesta malt seg selv og familien sin.

På Edvard Munchs tid var det blitt vanlig å ta bilder med kameraer. Da var det ikke lenger så viktig å male og tegne tingene slik de er «i virkeligheten»: Sjøen kunne gjerne være gul, gaten rød og ansiktene grønne.

Det mest berømte bildet til Edvard Munch er «Skrik». Verken mennesker eller natur ser ut som på bildet. Derfor må det være noe annet Edvard Munch har villet male. Nå har han faktisk fortalt hva han ville med bildet: Han ønsket å vise hva han *følte*. Hvorfor tror du Munch kalt bildet «Skrik»?

Edvard Munch: «Skrik», 1893

Oppgaver

- **1 Studer**
Se på bildet «Skrik».
  - a Hva ser du i forgrunnen og i bakgrunnen på bildet?
  - b Hvilke farger har maleren brukt?
- **2 Tenk selv**
Hva tenker du på når du ser bildet «Skrik»?
- **3 Tegn**
Tegn eller mal ditt eget bilde. Sitt i fortellerstolen og fortell om bildet ditt: Hva ser vi i forgrunnen? I bakgrunnen? Til høyre? Til venstre? Hvilke farger har du brukt?

NÅDD
MÅLENE?
Sjekk!